

## ✓ (ಅ) ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳು

### (Conditions and Warranties)

#### ✓ I. ಪ್ರಮೇತಕೆ (Introduction)

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಂತಹ ಸರಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಕೆಲವೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅವು ಗುಣಮಾಪ್ತಿ, ಅಡಕಗಳು, ಉಪಯೋಗ, ರಕ್ಖಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಕೊಳ್ಳುವವವನನ್ನು ಪ್ರೇರಣಗೊಳಿಸುವದು, ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನೈಜವಾಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನುಳಿದವು ಉತ್ತೇಕ್ಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಸಾರಿ, ಈ ಶಾಫ್ಟನೆಗಳು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಮೊಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೇರದಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಶಾಸನೀಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಷರತ್ತುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಮಾರಾಟ ಕರಾರಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಂತೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದಿಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟುವದಿಲ್ಲ. ಅವು ಕೇವಲ ಶಿಫಾರಸಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಹೇಳಿಕೆಯು ಷರತ್ತು ಅಥವಾ ಶಿಫಾರಸುಪೆಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಸಿ, ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಷರತ್ತು'ಗಳೆಂದು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಅಪ್ರಮುಖ ಅಥವಾ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಭರವಸೆ'ಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

#### ✓ II. ಷರತ್ತುಗಳು (Conditions)

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 12(2)ರ ಪ್ರಕಾರ, "ಒಷ್ಟುಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ನೊಂದ ಕ್ಷಿದಾರನಿಗೆ ಒಷ್ಟುಂದವನ್ನೇ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವ ನಿಬಂಧನೆಯು ಷರತ್ತು ಆಗಿರುತ್ತದೆ." ಹೀಗಾಗಿ, ಷರತ್ತು ವಾರಾಟ ಒಷ್ಟುಂದದ ಮೂಲಭೂತ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುವದರಿಂದ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾರದ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಷ್ಟುಂದವನ್ನೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕೊಂಡಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂಬಡಿಯುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Baldry v/s. Marshall (1925) 1 KB 260.

ಪ್ರತಿಕರಣದಲ್ಲಿ, ಕಾರು ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾನದ 'ಬಿ'ನನ್ನು 'ಆ'; ವಿಚಾರಿಸಿ, ತನ್ನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕಾರ್ಮಾವನ್ನು ಇರಬಿಸಲಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ. 'ಬುಗಾಟಿ' ಕಾರನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕಾಗಿ 'ಬುಗಾಟಿ' ಕಾರು ಸೂಕ್ತಪ್ರಲಪೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಪ್ರಾದ ಕಾರು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಘರತ್ತೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಎಕೆಂದರೆ, ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಾರು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರನ್ನು 'ಆ'ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ, ತಾನು ಪಾವತಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿಣಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

### ✓ III. ಷರತ್ತಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು (Essentials of Condition)

- ಇದು ಒಷ್ಟಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶ/ ಮೂಲಭೂವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇ; ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೋಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರನಿಗೆ ತಿದ್ದು ಪಡೆವಾಡದಂತಹ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ನೋಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರನು ಕೇವಲ ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದು ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳುವ ಆಯ್ದು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.
- ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ನೋಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರನಿಗೆ ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿ, ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಹುದು.

### ✓ IV. ಭರವಸೆಗಳು (warranties)

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 12(3) ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಯಿಸಿದಂತೆ, “ಒಷ್ಟಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ ಅಥವಾ ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಆದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ನೋಂದ ಕಕ್ಷಿಗೆ ಕೇವಲ ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ, ಆದರ ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವ ನಿಬಂಧನೆಯು ಭರವಸೆಯಾಗಿದೆ”.

ಭರವಸೆಯು ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯಾಗಿದ್ದು ಆದು ಸರಕಿನ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದರ ಪರಿಣಾಮವು ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ತೀವ್ರತರವಾಗಿರದೆ, ಮೃದುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಷ್ಟಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾರನು. ಆದರೆ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಷರತ್ತು ಭರವಸೆಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಹತ್ವದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

#### • ಸಮಯದ ಕುರಿತು ನಿಬಂಧನೆ (Stipulation as to Time)

ಇದು 1) ಪಾವತಿಸುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು 2. ಇನ್ನಿತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಾದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಮಯ, ಸರಕು ವಿಲೇವಾರಿ ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಚೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಕಾಣದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಸಮಯದ ನಿಬಂಧನೆಯು ಭರವಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಹಗಳ ವೀಲೊರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯವು ಒಪ್ಪಂದದ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯವು ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.—

1. ಯಾವಾಗ ಕೆಳೆದಾರರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಘರತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಒಪ್ಪಿರುವರೋ
2. ಯಾವಾಗ ವಿಳಂಬವು ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಳೆಯ ಹಾಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದೋ
3. ಯಾವಾಗ ಒಪ್ಪಂದದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಅದನ್ನು ಘರತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೇಯೋ, ಆಗ ಸಮಯವು ಘರತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

#### ✓V. ಭರವಸೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು (Essentials of Warranties)

1. ಇದು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಕೇವಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲ.
2. ಅದು ಅತೀ ಅವಶ್ಯಕವೇನಲ್ಲ. ಅದರೂ ಈಡಾ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅನುಷಂಗಿಕ ಅಥವಾ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಘರತ್ತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯದಾಗಿದೆ.
3. ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲು ದಾವ ಹೊಡುವ ಹಕ್ಕು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಲಾರದು.

#### ✓VI. ಘರತ್ತು ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯ ನಿರ್ದ್ವರಿಸುವಿಕೆ

(Determination of Condition or Warranty)

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚ್ಯೇದ 12(4) ರ ಪ್ರಕಾರ “ ಘರತ್ತು ಅಥವಾ ಭಾರವಸೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ವಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ. ಏಬಿನ್ನು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ಘರತ್ತು ಭರವಸೆಯಾಗಬಹುದು, ಭರವಸೆಯು ಘರತ್ತಾಗಬಹುದು”. ಹೀಗಾಗೆ “ವಿಕ್ರಯ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಯು ಘರತ್ತಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಒಪ್ಪಂದದ ಸ್ವರೂಪ ಅಥವಾ ರಚನೆಯನ್ನು ಆವಲಂಭಿಸಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದದ ಕೆಳೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಭರವಸೆಯೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಘರತ್ತು ಆಗಿರಬಹುದು”.

ಇದಕಾಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಆಧಾರವೆಂದರೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೂಳಗಾದ ಕೆಳೆದಾರನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದದ ರದ್ದತಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ‘ಹೋದು’ ಎಂದಾದರೆ ಅದು ಘರತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದು ಭರವಸೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ.

✓ VII. ಪರತ್ತು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳ ಮಧ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಆಧಾರ	ಪರತ್ತು (Condition)	ಭರವಸೆ (Warranty)
1. ಮಹತ್ವ	ಒಪ್ಪಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂಶ.	ಒಪ್ಪಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲ ಪೂರಕ ಅಥವಾ ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ	ಪರತ್ತುಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದವು ಸೆರವೇರಿದಂತಾಗುವದಿಲ್ಲ.	ಒಪ್ಪಂದದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸೆರವೇರಿಸಬಹುದು. ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು ವದು ಒಪ್ಪಂದದ ಸೆರವೇರಿಸುತ್ತದೆ ತದೆ ಯಾರದು.
3. ಪರಿಹಾರಮ	ಇದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದರೆ ಖರೀದಿದಾರನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ, ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.	ಇದರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಕೇವಲ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ಒಪ್ಪಂದದ ರಚ್ಯಿತ್ವಹಕ್ಕು ನೀಡುವದಿಲ್ಲ.
4. ಉಪ-ಪರಿಹಾರಗಳು	ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.	ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ.
5. ಆಯ್ದು	ನೊಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಾರನು ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೊಂದು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬಹುದು.	ಆದರೆ, ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಆಯ್ದು ಇರುವದಿಲ್ಲ.

✓ VIII. ಪರತ್ತನ್ನು ಭರವಸೆಯೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು

(Circumstances of Treating Condition as Warranty)

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 13 ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೊಂದು ಪರತ್ತನ್ನು ಈ ಕೇಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯೊಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಖರೀದಿದಾರನು ಪರತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದು : ಅಂತಹ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಿಕೆಯ (Waive) ಸ್ವಾಷಾಖಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಸೂಚ್ಯಾಗಿರಬಹುದು. ಖರೀದಿದಾರನು ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಪರತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ, ಮತ್ತೇ ಅವನು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಂದರೆ ಪರತ್ತು ಏಂದು ವಾದಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- ದಿನಾಂಕ 30ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2008 ರಂದು ಕೆಲವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ದಾಗಿ 'ಕ'ನು 'ಯ'ನಿಗೆ ವಾಗ್ಘಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸಮಯವನ್ನು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂದು 'ಯ'ನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಕ'ನು ಸರಕುಗಳನ್ನು 31ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2008 ರಂದು ಅಥವಾ ನವೆಂಬರ್ 2008 ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ದಿನ ನೀಡಿದಾಗ 'ಯ'ನು ಸಮಯದ ಪರತ್ತನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ 'ಯ' ಮತ್ತು ಸಮಯ ಮೀರಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಎತ್ತಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

2. ಖರೀದಿದಾರನು ಪರತ್ತನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವದು : ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರತ್ತನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಖರೀದಿದಾರನ ಇಚ್ಛಿಯಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಖರೀದಿದಾರನು ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 13(2) ರ ಪ್ರಕಾರ, "ಎತ್ತರು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವನು ಇಡೀ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಪರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಿಕ್ಕಬೇಕು." ಆಗ ಖರೀದಿದಾರನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ಒಪ್ಪಂದವೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಪರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ..

ಬೇರೆದಿಸಲಾಗದ ಸರಕುಗಳೆಂದರೆ, ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಗುಂಪನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಇಡೀ ಗುಂಪಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯನಿಟ್ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ಟನಾಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆದಿಸಲಾಗದ ಸರಕುಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಖರೀದಿದಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ತನ್ನ ಪತಕೆ/ಸಾಫ್ಟ್‌ಡಿಫೆನಕ್ಸ್ ತಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡತೆ ಎನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 42 ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ತಾನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ
2. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವೆಸಗಿದಾಗ ಅಂದರೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಗಿರವಿ ಇಡುವದು, ಮರುಮಾರಾಟ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನದೆಯಾದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮುರಿಸುವದು ಇತ್ತೂದಿ.
3. ಸಮಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ತಿರಸ್ತರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸದೆಯೇ ಖರೀದಿದಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದಾರೆ ಆವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವಂತಾಗಿದ್ದರೆ, ವಿಭಜಿಸಬಲ್ಲ ಭಾಗವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ದ್ವಾರಾ ನೀಡಿ, ವಿಭಜಿಸಲಾರದ ಭಾಗವು ಕ್ರಮಬದ್ಧವೇಸುತ್ತದೆ. (ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಂಫನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯವದು)

## ✓ IX. ಸ್ವಷ್ಟವಾಗೂ ಸೂಚ್ಯ ಪರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳು

(Express and Implied Conditions and Warranties)

ಸರಹುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರತ್ತು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಯು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲಫ್ಯತ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ವಾಗಿರಬಹುದು. ಸ್ವಷ್ಟವಾದವುಗಳೆಂದರೆ ಯಾವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದರೋ ಅವುಗಳು ಸ್ವಷ್ಟ ಪರತ್ತು ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಮಧ್ಯ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಒಪ್ಪಂದವಿರದಿದ್ದಾಗ, ಕಾನೂನು ಕೆಲವೊಂದು ಪರತ್ತು ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳು ಸೂಚ್ಯ ಪರತ್ತು ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದ್ದರೂ ಸಹ, ಕಾನೂನು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರತ್ತು ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಅದನ್ನು ತದ್ವಿರುದ್ಧಗೊಳಿಸಬಹುದು.

### ● ಸೂಚ್ಯ ಪರತ್ತುಗಳು (Implied Conditions)

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಕುರಿತು ತದ್ವಿರುದ್ಧದ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಲ್ಲದಾಗ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಚ್ಯ ಪರತ್ತುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

### 1. ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚ್ಯ ಪರತ್ತು (ಪರಿಚೀದ 14(ಎ))

(Implied Condition as to Title)

ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರಾಟಗಾರನೊಬ್ಬನು ಸರಹುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ಸರಹುಗಳ ಮಾಲಿಕತ್ವವನ್ನು ಅಥವಾ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರುವಾಗ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸರಹುಗಳ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಲಿಕತ್ವ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಸಕರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರೆ, ಖರೀದಿದಾರನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Rowland v/s. Divall (1923) 2 KB 500. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರುಗಳ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾದ 'ಯ'ನಿಂದ 'ಕ'ನು ಒಂದು ಹಳೆಯ ಕಾರನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ, ಅದು ಕಳುವಾಗಿದ್ದ ಕಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಪೋಲೀಸರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನನಿಸಿತು. ಎಕೆಂದರೆ 'ಯ'ನು ಆ ಕಾರನ್ನು ಮಾರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾರಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಬಾಹೀರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. 'ಕ'ನು ತಾನು ಪಾವತಿಸಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 'ಯ'ನಿಂದ ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಯಾರೋಬ್ಬರ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮುದ್ದೆಯ ಅಥವಾ ಗ್ರಂಥಾಮ್ಲದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಸಹ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಮಾರುವ ಹಷ್ಟು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(Niblett v/s. Confectioner's Materials Co. (1921) 3 KB 387).

ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರದೆ, ಖರೀದಿದಾರನು ಒಪ್ಪಂದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಸರಕುಗಳ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸರಕುಗಳ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಷರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟಗಾರನು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ - ಕಾರು ಕಳುವಾದದೆಂದ್ದು ತಿಳಿದು ಸಹ 'ಯ'ನು ಅದನ್ನು 'ಕ'ನಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯ 'ಕ'ನಿಗೆ ತಿಳಿಯ ವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ, 'ಯ'ನು ನೈಜ ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಆದರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ, ಅದರ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಕ'ನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಿಳಿ ಹಾಕಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

2. ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರುವಾಗಿ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತು (Implied Condition in a Sale by Description) (ಪರಿಚ್ಯೇದ 15)

ಸರಕುಗಳನ್ನು ವಿವರಣೆ/ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಮಾರುವಾಗ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತವೆಯೆಂದು ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ.. ಒಂದು ಸರಕನ್ನು ಹೊಗಳಲು/ಶಾಖೆಗಳಲು ಬಳಸಿದ ಯಾವುದೇ ಶಬ್ದ ಅಥವಾ ನುಡಿಕಟ್ಟು ಅದು ಮೂಲ ಸರಕಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಮೇಲೆ ಬಂಧನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- ದ್ವಾರ್ಕಿಯು ಬೀಜರಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ನೈಜ ದ್ವಾರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಅದು ವರ್ಣನೆಯ ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Andrews Bros v/s. Singer & Co. (1934) 1 KB  
17. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಸ'ನು 'ಹೋಸ ಸಿಂಗರ್ಸ್' ಕಾರನ್ನು ಪೂರ್ಯಸುವದಾಗಿ 'ಅ'ನೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. 'ಅ'ನಿಗೆ ಪೂರ್ಯಸ್ವಿದ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರು ಈಗಳೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಿಲೋ ಮೀಟರಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಸಿತ್ತು ಅದು ಹೋಸ ಕಾರು ಎನಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾರಿದ್ದ ಮಾರಾಟಗಾರನು ವರ್ಣನೆಯ ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಮಾನನಿಸಿತು. 'ಅ'ನು ಅದನ್ನು 'ಸ'ನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬಹುದು.

ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಸರಕುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆ ನೀಡಿಲ್ಲ  
ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಖರೀದಿದಾರರ ಮಧ್ಯ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಬರವಣಿಗೆ ಅಥವಾ ಮುದ್ದಿತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸಿರಬಹುದು.

ಗುಣಮಟ್ಟ, ಒಳಗೊಂಡ ಅಂಶ, ಹೊದಿಕೆ, ತೂಕ, ಅಳತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನೈಜ ಸರಕೆನ್ನು ಕಂಡುಹೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Bower v/s. Shand-(1877) 2 AC 455 at P 480.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದೆ. “ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಬಟಾಣ ಕಾಳನ್ನು ಮಾರುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವು ಕಾಯಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಖರೀದಿದಾರನನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗದು. ಮಾರಿದ ಸರಕೆ ವರ್ಣನೆಗಿಂತ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುವೆನಿಸಲಾರದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಾರನು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬದ್ದನಾಗಲಾರನು.”

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Moore and Co. v/s. Landaver & Co. (1982) 2 KB 519 CA.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳ ಹೊದಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

### 3. ನಮೂನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟದ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ವ (ಪರಿಚ್ಯೇದ 17)

(Sale by Sample)

ನೈಜವಾಗಿ ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೋರಿಸಿದ ಸರಕಿನ ನಮೂನೆಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀಡಿದ ಸರಕುಗಳು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಸರಕು ಮಾದರಿಗೆ ಹೊಂದಬೇಕು.

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚ್ಯೇದ 17(2) ರ ಪ್ರಕಾರ, ಇದರ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ವ ಇದೆ. ಅದು-

1. ಇಡೀ ಸರಕಿನ ಪರಿಮಾಣವು ಮಾದರಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
2. ನೈಜ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನಮೂನೆ ನೀಡಿದ ಸರಕಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಖರೀದಿದಾರನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.
3. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೋಷಗಳಿರಬಾರದು, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮೇಲೊಂಟಕ್ಕೆ ದೋಷರಹಿತವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅವು ದೋಷರಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- James Drummand & Sons v/s. Van Ingen (1887) 12 App. Cas 284.**

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ‘ಸ’ನು ಕೆಲವೊಂದು ಉಣಿ ಹೊದಿಕೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ‘ಬ’ನಿಗೆ ಮಾರಿದನು. ಅದರ ನಮೂನೆಯನ್ನು ‘ಬ’ನಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತ್ತು ನಂತರ, ಬಟ್ಟೆಯು ದೋಷ ಪೂರಿತವಾಗಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೋಟ್‌ವನ್ನಾಗಿ ಹೋಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೋಷವು ತೋರಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿಯು ಸಹ ಇತ್ತು ಸಮಂಜಸ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅದು ಕಂಡು ಬರುವಂತಹದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯು ಮಾರಾಟ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತ್ತು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Lorymer v/s. Smith (1822) 1 B&C 1.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಮೂನೆಯ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಪಾಸ್‌ಲ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಮಾರಲಾಯಿತ್ತು.

ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಖರೀದಿದಾರನು ಇಡಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಸಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಒಂದು ಪಾಸ್‌ಲ್ ವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಸ್‌ಲ್ ಪ್ರ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದ್ದಕ್ಕೆ ಪರಿಕ್ಷೇಗೆ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಖರೀದಿದಾರನು ಪರಿಕ್ಷೇಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸೇಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಖರೀದಿದಾರನು ಉವಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

#### 4. ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಣನೆಗಳಿರದರ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟದ ಘರತ್ತು (ಪರಿಚ್ಯೇದ)

15) (Implied Condition in Sale by Sample as well as Description)

ಈ ರೀತಿಯ ವಾರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿಜ ಸರಕುಗಳು ಕೇವಲ ನಮೂನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾದರೆ ಸಾಕಾಗು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡಿದ ವರ್ಣನೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆಯೂ ಸಹ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡಿಯಾದ ಸರಕುಗಳು ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಣನೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಇರಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Azemar v/s. Carella (1867) 2 CP 431. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ದನೆಯ ಶಕ್ತಿಯುತ ಹತ್ತಿಯೆಂದು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿ 'ಸ'ನು 'ಬ'ನಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹತ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ'ನಿಗೆ ಮಾರಲು ಒಬ್ಬತ್ತಾನೆ. ಅದರ ನಮೂನೆಯನ್ನು 'ಬ'ನಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ 'ಸ'ನು ತೋರಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವೇಸುತ್ತಾನೆ: ನಂತರ ಹತ್ತಿಯು ಹತ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು ಹಿಂಗಾಗಿ, ಸ್ವೇಜವಾಗಿ ಪೂರ್ವೇಸಿದ ಹತ್ತಿಯು ನಮೂನೆಗೆ ಹೊಂದಲಾರದ್ದಂದು ತಿಳಿಸಿ, 'ಬ'ನು ಸರಕನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀವ್ರಾನ್ಯಾಟಿತ್ತು.

#### 5. ಯಕ್ತತೆ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು (ಪರಿಚ್ಯೇದ 16)

(Implied Condition as to Fitness of Quality)

ಸರಕುಗಳ ಯುಕ್ತತೆ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಎಕೆಂದರೆ, 'ಖರೀದಿದಾರನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು' ಎಂಬ ತತ್ವವು ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಖರೀದಿದಾರನು ಯುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕ್ಷೇಸಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯ ಸಹ, ಯುಕ್ತತೆ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಘರತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಯಸಿರುತ್ತಾನೆ.
2. ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.
3. ಖರೀದಿದಾರನು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಜಾಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ.
4. ಮಾರಾಟಗಾರನ ವ್ಯವಹಾರವು ಆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ವಾರುವಂತಹದಾಗಿದೆ.  
(ಉತ್ತಾದಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೋ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ).

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Priest v/s. Last (1903) 2 KB 148. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಲ'ನು ಒಬ್ಬ ಕಿರುಕಳ ರಸಾಯನ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನೊಂದಿಗೆ 'ಪ'ನು ಬಿಸಿ

ನೀರಿನ ಸೀಸೆಯೋಂದನ್ನು ಖರೀಸುವದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. 'ಲ'ನು ಉದ್ದೇಶ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದರೆ ಒಂದೇ ದಿನದ ಬಳಕೆಯ ವಂತರ ತಿಳಿ ಸ್ವೇಚ್ಚಿಗೊಂಡು, 'ಪ'ನ ಹಂಡತಿಯನ್ನು ಗಾಯಗೋಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಲ'ನು ಮಾರಾಟಯುಕ್ತತೆಯ ಘರತನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಾಗೇಂದು ತೀಮಾರನಿಸಲಾಯಿತು. ಎಕೆಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಾಟಲಿಯ ಬೇಕಾಗಿದಯೆಂಬುದನ್ನು 'ಪ'ನು 'ಲ'ನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಯಿಸಿ

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Grant v/s. Australlian Knitting Mills Ltd.**  
**(1936) AC. 85.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಬಳಾಡುಪ್ರಗಳನ್ನು 'ಮ'ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. 'ಗ'ನು 'ಮ'ನಿಂದ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಬಳ ಉದುಪನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿದ ವಂತರ, 'ಗ'ನು ಚರ್ಮದ ರೋಗಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸರಕು ಅಪ್ರಗಳ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತೀಮಾರಣ್ಯಾ ಗ'ನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತ್ತು. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಖರೀದಿದಾರನು ಯಾವುದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕತೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ್ವು ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಯುಕ್ತತೆಯ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಅನ್ನಯಿಸಲಾರದು, **ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Griffiths v/s. Peter Canway (1939) 1 All. ER 685.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಗ'ನು ಒಂದು ತೆಳುಗಿನ ಕೋಟವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದನು. ಅವನ ಆಸಹಜ ಸಂಪೇದನಾ ಶೀಲ ಚರ್ಮದಿಂದಾಗಿ ಆವನ ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರು ಯಾವುದೇ ಚರ್ಮ ರೋಗ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಆ ತರಹದ ಕೋಟು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಪ್ರೇಸಿಸಿತ್ತು ಕೇವಲ 'ಗ'ನಿಗೆ ಚರ್ಮರೋಗ ತಗುಲಿದೆ, ಅದು ಅವನ ಚರ್ಮದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ, ಆದರೆ ಸರಕಿನಿಂದಲ್ಲಿ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮುದ್ರೆಯ ಹೆಸರಿಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಮಾರಾಟಗಾರನ ಕೊಶಲ್ಯುವನ್ನು ನಂಬಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಯುಕ್ತತೆಯ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ. **ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Baldry v/s. Marshall (1925) 1 KB 260.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರು ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾದ 'ಬ'ನುನ್ನು 'ಆ; ವಿಚಾರಿಸಿ' ತನ್ನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕಾರ್ಬಾವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಬ್ಯಾಗ್ಟೆ' ಕಾರು ಸೂಕ್ತಪಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಪ್ರವಾಸಕಾಗಿ 'ಬ್ಯಾಗ್ಟೆ' ಕಾರು ಸೂಕ್ತಪಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಘರತ್ತೆಂದು ತೀಮಾರನಿಸಿತು. ಎಕೆಂದರೆ, ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಾರು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕಾರನ್ನು 'ಆ'ನು ಖರೀದಿಸುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ವಿಫಲವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರನ್ನು 'ಆ'ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿ, ತಾನು ಪಾವತಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕನ್ನು ಒಂದಕ್ಕಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವಂತಿದ್ದು ಖರೀದಿದಾರನು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕಾಗಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಅನ್ನಯಿಸುವರಿಂದ

**ಮಾರಣಗಾಗಿ- Jones v/s. Padgett (1890) 24 QBD 650.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಿಂಟಿಗನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಸಮವಸ್ತು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಒರೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕ್ರಾನಿಕಲಿಲ್ಲ; ಆ ಬಳ್ಳಿಯು ಸಮವಸ್ತುಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿಲಾಯಿತು. ಅದರ ಉಳಿದ ಬಳಕೆಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರನನ್ನು ಜಾಬ್ಬಾರನನ್ನಾಗಿಸಲು ಹಾಷಾರಿಲ್ಲ; ಎಂದರೆ ಖರೀದಿದಾರನು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಲೆಯಲು) ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

### ಮಾರಾಟ ಯೋಗ್ಯದ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು (ಪರಿಚೀದ 16(2))

(Implied Condition as to Merchantability)

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾನಿಂದ ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಸರಕುಗಳು ಮಾರಾಟಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಾರಾಟ ಯೋಗ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಘರತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಾಗಿ ನ್ನೆಯಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಸರಕುಗಳನ್ನು ವಿವರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಿದಾಗ
2. ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾನು ತೊಡಗಿರುವದು.

ಮಾರಾಟಯೋಗ್ಯವೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಸರಕುಗಳು ಹೇಗೆರಬೇಕೆಂದರೆ ಅವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿದಾಗ ಯಾವ ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಸವಾಂಜಸ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸರಕುಗಳು ಮಾರಾಟಯೋಗ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಪೆನ್ನು ಬರಬು ಬರದಿದ್ದರೆ, ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಸೂಚಿಸದ ಗಡಿಯಾರ, ತಂಪ್ತ ಮಾಡದ ಫೀರ್ಮ್, ಕ್ಲೌಡ್ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸದ ರೇಡಿಯೋ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಮಾರಾಟಯೋಗ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Jones v/s. Just (1868) LR 3 QB 197.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಬಿ' ಕಂಪನಿಯು ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, 'ಸ'ನಿಂದ ಹಿನ್ನೆಲೆಹಂಪ (ಸೆಣಬು) ಮೂಟೆಗಳನು ಖರೀದಿಸುವ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಒಂದು ಬಂಧುರನಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಿಂದ ಸರಕು ಒದ್ದೆಯಾಗಿ 'ಸ'ನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸರಕು ಎಷ್ಟೂಂದು ನಾಶವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಅವನ್ನು 'ಮನಿಲಾ ಹೆಂಪ' (ಸೆಣಬು) ಹೆಂದು ಮಾರಾಟಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸರಕು ಮಾರಾಟಯೂಕ್ತ ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾಜುಯಾಲಯ ತೀವ್ರಾನಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Great v/s Australian Knitting Mills (1936) AIR**

PC 34, 40. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಬ'ನು 'ಸ'ನಿಂದ ಒಳಳುಮಾಡನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದನು. ಅವನ್ನು ಹೊಳ್ಳುವಾಗ 'ಬ'ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ನಂತರ ಅವುಗಳು ಅವನ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವಾಯಕಾರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಎಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಸಲ್ಪ್ಯಾಟ್ ಇರಿಸಿಂತಹ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿವದು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಮಾರಾಟಯುಕ್ಕೆ ಗುಣವು ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು, ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀಮಾನನಿಸಲಾಯಿತು.

**7. ಸರಳ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತು**

(Implied Condition as to Wholesomeness)

ಈ ಷರತ್ತು ಅಹಾರ ವಸುಗ್ರಳಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳು ಕ್ಷದ್ವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅವು ಉಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಧ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Forst v/s. Ayelsbury Dairy Co. Ltd (1905) 1 KB 608.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ದೇರಿ ಮಾಲಿಕನಾದ 'ಅ'ನಿಂದ 'ಫ'ನು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಹಾಲ ಕ್ಷೀಪಾಯ್ದ್ದು ಜ್ಞರದ ಸೂಕ್ತ ಖೂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಲನ್ನು ಬಳಿಸಿದ 'ಫ'ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾಳೆ. 'ಅ'ನು ಆರೋಗ್ಯಕರದ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆಯೆಂದು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತೀಮಾನ ನೀಡಲಾಯಿತು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Chaproniere v/s. Mason (1905) 21 TLR 633.**

ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬೇಕರಿ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ 'ಕ'ನು ಒಂದು ಬನ್ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬನ್ ದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಹರಳು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ 'ಕ'ನ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯಿವಂತಾಯಿತು. ಅಂಗಡಿಕಾರನು ಆರೋಗ್ಯಕರದ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 'ಕ'ನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತೀಮಾನನಿಸಲಾಯಿತು.

**8. ವ್ಯವಹಾರದ ರೂಢಿಯ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತು (ಪರಿಚ್ಯೇದ 16(3))**

(Implied Condition by Custom)

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತೀಯ ಸೂಚ್ಯ ಷರತ್ತನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. **ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Grant v/s. Australlian Knitting Mills Ltd. (1936) AC. 5.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಯ ಉಣಿಯ ಒಳುಂಪುಗಳನ್ನು 'ಮ'ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. 'ಗ'ನು 'ಮ'ನಿಂದ ಒಂದು ಉಣಿಯ ಒಳುಂಪನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದನ್ನು ಒಳಳಿಸಿದ ನಂತರ, 'ಗ'ನು ಚರ್ಮದ ರೂಗಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸರಪು ಅವುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Great v/s Australian Knitting Mills (1936) AIR

ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತೀಮಾನನಿಸಿ, 'ಗ'ನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

#### X. ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆಗಳು (Implied Warranties)

##### 1. ಸರಕುಗಳ ಅನುಭೋಗದ ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆ (ಪರಿಷ್ಕೇದ 14 (ಬಿ))

(Implied Warranty as to Quiet Possession)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿದಾರನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಫರ್ಮವೇನೆಂದರೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳ ಅಬಾಧಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಹೊಂದಬೇಕು. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆವನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರಬಾರದು. ಖರೀದಿದಾರನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಆವನ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೊಳ್ಳುವವನೇ ಇತರರಿಗೆ ಅಪ್ರತಿಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Mason v/s. Burmingham (1949) 2 KB 545.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, 'ಬ'ನು 'ಸ'ನಿಂದ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಟ್ರೈಫೆರ್‌ವನ್ನು (ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಯಂತ್ರ) ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಬ'ನು ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ, ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಯಂತ್ರ ಕಳುವು ಮಾಡಿದ್ದಾದು ಕಂಡು ಬಂತು. 'ಬ'ನು ಅದನ್ನು ನಿಜ ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. 'ಬ'ನು ಯಂತ್ರದ ಬೆಲೆ ವಾತ್ತು ದುರಸ್ತಿಯ ಖಚಿತನ್ನು 'ಸ'ನಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ತೀಮಾನನಿಸಲಾಯಿತು.

##### 2. ಭೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆ (ಪರಿಷ್ಕೇದ 14(ಬಿ))

(Implied Warranty as to Non-existence of Encumbrances)

ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಆವು ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಈಡು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ಅಡಮಾನಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವುಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಧ್ಯ.

ಸರಕೆನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆಯವರ ಭೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಖರೀದಿದಾರರನು ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವುದು ತಿಳಿದು ಕೂಡಾ ಖರೀದಿಸಿದರೆ, ಈ ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

##### 3. ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯದ ಸ್ಥಿರಾಪವನ್ನು ಮುಗ್ಗ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಸೂಚ್ಯ ಭರವಸೆ (Implied Warranty about Disclosure of Dangerous Nature of Goods to the Innocent Buyer)

ಮಾರಾಟಗಾರನು ತಾನು ಮಾರುವ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಖರೀದಿದಾರನು

ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವದು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಅವನು ಮೊಡೆಗಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಶಿಫ್ರನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಶಂಕ್ಯೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

### **Clarke v/s. Anny and Navy Co-operative Society (1903) KB**

155. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ‘ಕ’ನು ಒಂದು ಮೋಗಾಣರಹಿತ ಪೊಡರ್ ಡಬ್ಲುವನ್ನು ‘ಅ’ನಿಂದ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಡಬ್ಲುದ ಮುಚ್ಚಳವು ಮೋಷವುಳ್ಳದ್ವಾಗಿದೆಂದು ‘ಅ’ನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆಯಿದ್ದಿರೆ ಅಪಾಯವೆಂದು ಅರಿವಿತ್ತು. ಅದರೆ ‘ಅ’ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ‘ಕ’ನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲ. ‘ಕ’ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಾಗ, ಪೊಡರ್ವು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ತೂರಿ, ಕಣ್ಣಗೆ ಘನಿಯುಂಟು ಮಾಡಿತು. ‘ಅ’ನು ‘ಕ’ನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫ್ರನಿಸಲಾಯಿತು. ಏಂದರೆ ಸರಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸಹ ‘ಅ’ನು ‘ಕ’ನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲ.

4. ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮೊಚ್ಚೆ ಭರವಸೆ (ಪರಿಚ್ಯೋದ 16 (3)) (Implied Warranty According to Custom)

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತತೆಯು ಆಯಾ ಪ್ರೇರಣಾರದ ರೂಢಿಯಂತೆ ಸೊಚ್ಚೆ ಭರವಸೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

**XI. ಘರತ್ತು ಭರವಸೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವದು**  
(Conversion of Condition into Warranty)

ಮಾರಾಟಗಾರನು ಒಪ್ಪಂದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆಯೇ ಕೇವಲ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಘರತ್ತು ಭರವಸೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

1. ಕೊಳ್ಳುವವನ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ – ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಳ್ಳುವವನೇ ಘರತ್ತನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಭರವಸೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಸಿದ್ಧಿಸ್ತಾರೆ, ಅವನು ಕೇವಲ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಆಯ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆರೆ ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

2. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇದ್ದಾಗ –

1. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.
2. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ.
3. ಸರಕುಗಳ ಮಾಲೆಕತ್ವಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನಿಡ್ದರೆ
4. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ನಂತರವೂ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ತನ್ನ ಬಳಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ.

3. ಇಡೀ ಸರಕುಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಬೇರೆಡಿಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಾಗ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

### XII. ಮೊಷ್ಟ ಘರತ್ತ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆಗಳ ಒಪ್ಪಣಿಗಳು

(Exclusion of Implied Conditions and Warranties)

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚ್ಯೇದ 62 ರ ವ್ಯಾಕಾರ, “ಕಾನೂನು ಸೂಚಿತಾರ್ಥದಿಂದ ಒಂದು ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಮಂಟ್ಪವಂತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ರೂಢಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಬಿದಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ”.

ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ವಾತಾವರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಕೆಲವು ವರತ್ತ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿರದಂತೆಯೂ ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯು ಪ್ರಮುಖ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೋಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

1. ಸ್ವಷ್ಟ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ- ಮಾರಾಟಗಾರನೊಬ್ಬನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವದೂ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಘರತ್ತ ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತೊಡೆಯಾಗಬಹುದು.

2. ವ್ಯವಹಾರದ ನಡತೆಯಿಂದ- ಅಂದರೆ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ದೂರ ಪಡೇ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರು ನಡೆಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ನಿರಂತರ ಆಚರಣೆಯು ಘರತ್ತ ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯ ಅನ್ವಯಿಸದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

3. ವ್ಯವಹಾರದ ರೂಢಿ ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿ- ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ವ್ಯವಹಾರದ ರೂಢಿ ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಯು ಯಾವುದೇ ಘರತ್ತ ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತೊಡೆಯಾಗಬಹುದು ಹಾಕುವಂತಿದ್ದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

### VIII. ‘ಶಿರೀದಿದಾರನೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಲೆ’ ಎಂಬ ತತ್ವ

(Doctrine of Caveat Emptor)

Caveat Emptor ಇದೊಂದು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮೂಲದ ಶब್ದ, ಅರ್ಥವೆಂದು ಶಿರೀದಿಸುವವನೇ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸರಕು ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಹಾತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅಥವಾ ಸರಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಸುವಿಕೆ, ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಅರ್ಥ.

ಖರೀದಿದಾರನದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೊಡದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಖರೀದಿದಾರನು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಈ ತತ್ವ ಜಾರಿಗೊಂಡಿತು.

ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಚೀದ 16 ರ ವು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ “ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಥವಾ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮಾರಾಟ ಒವ್ವಂದದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಸಲಾದ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಸುವದೆಂಬುವ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಸೂಚ್ಯ ಘರತ್ತು ಅಥವಾ ಭರವಸೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲ”.

ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಸರಕುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವವನು ಅವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾನೇ ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೇಸಿ-ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಖರೀದಿಸಬೇಕು. ತಾನು ತಪ್ಪೇಸಿಗಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರುವವನನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿಸಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಖರೀದಿಸುವವನೇ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು, ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಾನೇ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

**ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- Ward v/s. Hobbs (1878)4 App. Cas. 13.** ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ‘ಹ’ನು ಕೆಲವು ತರಹದ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ‘ವ’ನಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವಾಗ “ಎಲ್ಲ ವರ್ಣನೆಗಳ ನ್ಯಾನತೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು”ಗಳೊಂದಿಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಮಾರಾಟಗಾರನು ಯಾವುದೇ ಭರವಸೆ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹಂದಿಗಳು ಚೈಫಾಯ್ದು ಜ್ಞರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು ‘ಬ’ನ ಇತರ ಹಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟವುಂಟು ಮಾಡಿದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ‘ವ’ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಬ’ನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಾಧ್ಯಾವಿಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀಮಾರ್ಕನಿಸಲಾಯಿತು. ಎಕೆಂದರೆ, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಯಾವುದೇ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಸುವದು ಖರೀದಿದಾರನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು.

#### ✓ • ಖರೀದಿಸುವವನೇ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪವಾದಗಳು

(Exceptions to Caveat Emptor)

ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಸರಕುಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಸಂಕೋಣವಾಗಿದೆ. ಖರೀದಿದಾರನು ತನ್ನ ಜಾಣಿದಿಂದಲೇ ಸರಕುಗಳ ಯುಕ್ತಾ-ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೇಸಲಾಗದು. ಮಾರಾಟಗಾರನೊಂದಿಗೆ ಎದುರು-ಬದುರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿದಾರನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಕಾನೂನು ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ತತ್ವ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟಗಾರನು ತನ್ನ ಹೊಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು.

1. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಕ್ಷೇಯಿಂದ ಕಂಡು ಒಳಿಯಲಾರದಂತೆ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನು ಚಾಣಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿದರೆ, ಖರೀದಿದಾರನೇ

ಎಚ್ಚರವಿರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವ ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು. ಖರೀದಿದಾರನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 17)

2. ಮಾರಾಟಗಾರನು ಫಟನೆಯ ತಪ್ಪು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಖರೀದಾರನು ತಡಸ್ಸು ನಂಬಿ ಸರಹಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರೆ, ಈ ತತ್ವವು ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಹುದು. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 17 ಮತ್ತು 18)
3. ವಣಾನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೈಜ ಸರಕುಗಳು ಮಾಡರಿ ನಮೂನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ತತ್ವ ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು. (ಪರಿಚ್ಛೇದ 15)
4. ವಣಾನೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳು ಮಾರಾಟಯುಕ್ತ ಗುಣಮಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಾರಾಟವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು.
5. ಮಾದರಿ ಮೂಲಕ ಸರಕು ಮಾರಿದಾಗ, ನೈಜ ಸರಕುಗಳು ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಸರಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗಲು ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 17)
6. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ವಣಾನೆ- ಎರಡು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾರಿದಾಗ, ಇಡೀಯಾಗಿ ಸರಕು ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆ ಅಥವಾ ಎರಡರೊಂದಿಗೂ ಹೋಲಿದಿದ್ದರೆ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸಬಹಿಲ್ಲ.
7. ಕೊಳ್ಳುವವನು ಮಾರಾಟಗಾರನ ಜಾಣ್ಣುಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವವನು ಸರಕುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದ್ರು ನಂತರ ಸರಕುಗಳು ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಇ ನಿಯಮದು ಅನ್ವಯಿಸಬಹಿಲ್ಲ.
8. ವ್ಯವಹಾರವು ಕೆಲವು ಷರತ್ತು / ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮಾರಾಟಗಾರನು ಅವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ, ಕೊಳ್ಳುವವನು ಮಾರಾಟಗಾರನನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಿ ಮಾಡಬಹುದು.